

BESZTERCZE

Politikai, társadalmi és közgazdasági hetilap. – Megjelenik minden kedden.

Előfizetési árak: egész évre 8 K, félévre 4 K, negyedévre 2 K.
Egyes számok Botschar Tivadar papirkereskedésében kaphatók.
Hirdetéseket elfogad a kiadóhivatal.

Felelős szerkesztő
és kiadótulajdonos:
dr. Polcz Rezső,
ügyvéd.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Beszterczen, Mihályutca 18 sz.
hova a lap minden szellemi és anyagi részét illető közlemény
és küldemény intézendő.

Sovinizmus, liberálizmus és gazdasági érdekek.

Irta: **bárá Bányfi Dezső.**

Nem kétséges, hogy az újabb idő politikáját teljesen gazdasági kérdések kell hogy uralják, nem kétséges, hogy nagyszabású és az állam által hozott áldozatok mellett kell olyan gazdasági politikát követni, mely a magyar állam összes polgárai anyagi jólétének, vagyonban való megerősödésének erős fejlődését biztosítsa, kétségtelen, hogy okszerű szociálpolitika mellett lehet elérni, hogy a magyar állam összes polgárai különböző és társadalmi osztályai teljes megelégedése elsősorban a gazdasági érdekek teljes kielégítésével, a megélhetési viszonyok lehető kedvezővé tételével biztosíttassék. De mig elismerem, hogy a jövő politikai küzdelmei a gazdasági kérdések előtérbe helyezésével kell hogy folyjanak, addig másfelől nem tartom megengedhetőnek sehol, elsősorban a magyar államban azt, hogy a tekintetek kizárólag csak a gazdasági kérdésekre irányítatván, az erős nemzeti szempontok és a liberálizmus tekintetei visszaszoríttassanak. Eddigi politikai életünk főbaja abban volt, hogy minden más kérdések visszaszorításával közjogi harcokban fecsérelte el elsősorban a törvényhozás erejét, de nem ismerem el, hogy midőn saját érdekünkben, jövő megerősödhetésünk céljából a gazdasági kérdéseket előtérbe helyezzük, akkor a végértelmezésben nem is közjogi vonatkozású nemzeti irányzat és szabadelvűség rovására is engedményeket kell tennünk.

A főkérdés és jövőnk biztonságának alapja mindenekfelett abban van, létre tudjuk-e hozni az „egységes magyar nemzeti államot”. Ez kell hogy gazdasági politikánkat és szabadelvű irányzatunkat is irányozza. Magyarra kell tenni az államot, szabadelvű intézményekkel biztosítani az egyének jogait és helyes intézményekkel lehetővé tenni gazdasági megerősödését. De csak szabadelvű intézményekkel és gazdasági fejlődéssel még a nemzeti fejlődést és annak biztonságát nem hoztuk létre, tehát annak kell módját találni, hogy a három törekvés sorrendjében és érvényesülésének hatályossága tekintetében tisztába jöjjön a közvélemény. E földön, melyet magyarnak nevezünk, az első és legfontosabb az, hogy magyarok legyünk és magyarok lehessünk, szabadok és gazdagok. Ha sorrend tekintetében elsősorban a gazdasági érdek kielégítését, avagy a szabadelvűség biztosítását keressük, úgy talán vagyons is lehet a nemzet, szabadelvű intézményei is meglesznek, de én attól tartok nem tudja leküzdeni poliglott jellegét. Jól megválogatott intézmények természetszerű nyomása szükséges arra, hogy a célt elérjük. Bizonyos észszerű csoportosítása nemzeti törekvéseknek, a liberális alkotásoknál és gazdasági politiká-

nak kell hogy megadja a jövő fejlődés azon módózatait, melyek alkalmasak arra, hogy az egységes magyar nemzeti állam létrejöttével az egyéni szabadság és gazdasági erő is létrejöjjön. Aggodalmam azonban éppen abban van, hogy a különböző márol-holnapra való érdekek, érdekcsoportok törekvései rosszul irányított közvélemény hatása alatt, nemcsak a sorrend, de a végcél tekintetében is megzavarhatják a jövő fejlődését. Ha erős, egységes nemzeti állammá, ha e földön, erős, egységes, egynyelvű nemzetté tudunk lenni, úgy nem kell féltünk sem a liberálizmust, sem gazdasági erőnkét. Azért elsősorban azt kell néznünk, hogy a sovinsta nemzeti irány érvényesülve a közélet, a társadalom minden vonatkozásában győzelmet is arasson; hogy ez a „magyar nemzeti állam” érdekében megtörténhessék, liberális törekvéseinket is, (az egyéni szabadságot ugyan semmi korlát alá nem vetve) magát a liberálizmust is ez időszert csak addig a határig szabad érvényesülni engedni, meddig az állami, a nemzeti érdekekkel ellentétbe nem jön.

Természetes, hogy az „egységes magyar nemzeti állam”-ra való törekvéssel szemben a nemzetiségek a liberálizmus hamisan választott cégére alatt az egyéni jogok követelésével a nemzetiségeknek, mint egyéneknek érvényesülését keresik, abban a reményben, hogy a liberálizmus tetszetős jelszavával célt érhetnek és a sovinsta „nemzeti gondolat”-nak a liberálizmus javára való elterelésével megnehezítik vagy talán meg is akadályozzák az „egységes magyar nemzeti állam” létrejöttét. Sőt a nyomasztó gazdasági viszonyokra tekintettel, nem egy érdekcsoport hangját hallottam elhangzani amellet a felfogás mellett, hogy a gazdasági érdekeknek a szociálpolitikai tekintet domináló érvényesülése céljából a nemzeti törekvések kell hogy engedményeket tegyenek.

Nem tudom, hangoztatott sovinsta nemzeti irányzatom ellen, valóban elvi okoknál fogva vagy csak személyem elleni ellenszenvnek tudjam-e be, hogy nem egy tekintélyes képviselőjében a sajtónak, sőt különböző körökben is elítélőleg szólottak nemzeti irányzatú törekvéseimről. Hacsak az egyszerű személyi ellenszenv volt a támadás indoka, úgy afelett napirendre lehetne térnem, de ha ez elítélő bírálat oka elvi alapon nyugszik, úgy minden erőmet és tehetségemet arra szeretném felhasználni, hogy az ellenkező nézetűeket meggyőzni tudjam. Abból indulok ki és ez teljes meggyőződésem, hogy miután ma Európában az érvényesült irányzat csak nemzeti államokat tűr meg, mi is ha állam akarunk lenni, nemzeti állammá kell hogy legyünk; erre kell hogy a leghatározottabb sovinsta irányban törekedjünk, minden más tekintetét félretéve, úgy mint azt Európa többi nemzeti államai tették.

A darabokra szaggatott apró államokból álló Olaszország minden egyebet félretéve, erős sovinsta irányzattal lett nemzeti, hogy egységes legyen és midőn a mult század második felében az olasz királyság székhelyét Rómába tette és az egységes olasz államot az Olaszföldön, az olasz érdekeket sértő idegen irányzatú hatalmak megtörésével létrehozta az olasz nemzeti egységet, mint egyetlen célt tűzte ki maga elé: sovinsta kitartással küzdeni arra, hogy megalkossa az egységes nemzeti olasz államot. Nem tekintette az érvényre jutott erős és határozott sovinizmus az egyes államcskák lokális érdekeit, sőt nem volt figyelemmel uralkodó családok trónjára és felekezeti tekintetekre sem. Nem azt kérdezte, vajjon az egységes olasz királyság egyelőre liberális-e és vajjon, hogy gazdasági érdekei az új alakulással nem szenvednek-e rövidülést, csak azt, hogy az idegen befolyás kiszorításával és egységének létrehozatalával megteremti-e az egységes nemzeti olasz államot. Ma áll az olasz állam, mint egységes és nemzeti és ha erős gazdasági válságoknak is van ki téve, előbb-utóbb e bajokon is átesik és akkor jön el az ideje a liberálizmus teljes érvényesülésének.

Az ujonnan alakult Románia, midőn önálló királysággá lett, elsősorban csak az egységes nemzeti tekinteteket engedte érvényesülni és midőn a Moldovával egyesült Havasföld, mint Román királyság megalakult, azt tűzte ki célul, hogy a területén lakó nagyszámú magyar, bolgár, görög és zsidó állampolgárait teljesen románná tegye, egységes nemzetiv gyurja át az összes területén lakókat. Addig a határig volt csak liberális, az egyéni jogokat elismerő, mely határig elmehetett egységes nemzeti irányzata mellett, nagy áldozatokat hozva a nemzeti állam megalkotásának érdekében oly áldozatokat, melyek gazdasági fejlődésének sok tekintetben akadályai voltak. Ma már a román királyság magát egységesnek és nemzetinek mondhatja, most már liberális intézményekkel és gazdasági érdekeinek istápolásával módjában lehet állampolgárai szabadságát és vagyoni érdekeit is kielégíteni.

A nagy német állam, Bismarck fényes alkotása 1870-től máig állandó kitartással első és legfőbb céljául a nemzeti egység megteremtését tűzte ki, ennek érdekében az állami érdekeket szolgáló liberálizmus határig menve csak el, elsősorban egységes nemzeti német akarván lenni és csak azután szabadelvű és gazdag.

A velünk szomszédos Ausztria nem nemzeti állam, sőt ellenkezőleg, különböző tartományokra tagolt, széthúzó nemzetiségi érdekektől vezetett szervezetnek lehetne mondani csak és vajjon az egységesítő nemzeti sovinizmustól át nem hatott állami élete nyújt-e nagyobb előnyöket a szabadelvűségnek és gaz-

dagsági fejlődésnek? Vajjon éppen azon törekvés, hogy a magyar állammal gazdasági közösségben maradjon, nem bizonyítja-e, hogy sovinsta nemzeti irányzat nélkül, egyáltalán nemzeti jelleg nélkül még távolról sem olyan erős gazdaságilag, hogy ne volna szüksége a magyar állam gazdasági kiszípolozására.

Nem mondom, hogy mind e hasonlatok teljesen találjanak a mi viszonyainkra, de azt mondom, hogy ezen alakulásoknál, valamint általában nagy állami és egy késő jövőnek alapjait megvető alakulásoknál mindig a nemzeti gondolattól vezetett erős sovinizmus nemzeti iránya volt a vezető tényező, az állami érdek; azután következhetvén az egyén vagyonsodásáról való gondoskodás. Ha lenni akarunk és magyarok akarunk lenni, úgy a sovinsta nemzeti törekvés kell, hogy a mi politikánkat is elsősorban irányítsa, az egyén szabadságáról és vagyoni érdekeiről ha már egyszer egységesen nemzetiek vagyunk, könnyen lehetvén gondoskodni.

Beismerem, hogy ezen sovinsta felfogásom nem mindenkinek tetszik, beismerem, hogy a mai kor, anyagi irányzatot az én sovinizmusom nem mindenben elégíti ki, beismerem azt is, hogy az egyéni szabadság, a liberalizmus, a közgazdasági érdek, az állam minden polgárának vagyonsodása oly fontos tekintetek, melyeket figyelmen kívül hagyni nem lehet és nem szabad; ezeket egymással ellentétbe helyezni azonban nemzeti érdekből káros, állami jövőnk szempontjából megengedhetetlen, de nem is szükséges. Az erős sovinsta nemzeti irány nem zárja ki az állami érdekekkel ellentétbe nem jövő egyéni szabadságot, nem zárja ki az államnak hatályos közreműködését arra, hogy gazdasági érdekeink teljes kielégítést nyerjenek.

Szólottam azonban azért, mert látom, hogy talán csak politikai taktikából, avagy talán csak önző érdekekből doktrinér elvi alapokon nyugvó nemzetközi értékű liberális eszméktől vezéreltetve avagy internációnális kozmopolita érdekektől áthatva, oly szociálpolitikai tekintetek kezdenek előtérbe lépni, melyek a nagy célnak, jövőnk egyedüli biztos alapjának, az „egynyelvű egységes magyar nemzeti állam“-nak tesznek rossz szolgálatot, szinte mintegy igazsággul irván alá s azt érvényesíteni akarván, hogy a sovinizmus nem hazafiság. Én úgy tartom, hogy a sovinizmus nemzeti törekvéseink érvényesülése érdekében kötelesség, mely azonban sem a liberalizmus érvényesülésének, sem gazdasági megerősödésünknek útját nem állja.

A bethlen—kisilvai vasut megnyitása.

Naszód, 1907. január 6.

Folyó év január hó 3-án robogott be reggel 9 óra 45 perckor Bethlen állomásra a szamosvölgyi vasut különvonata, hogy a Budapestről és Désről érkező hivatalos személyeket hozva az ott várakozókkal együtt megalakuljon a bizottság az ugynevezett mútanrendőri bejárásra. A bizottság elnöke a kormány képviselője volt, a vasut és hajózási felügyelőségtől Garady felügyelő. A posta és távirda igazgatóságtól (Budapest) Kiss Sándor felügyelő. Ott voltak a naszódvidéki h. é. vasut részvénytársaság elnöke gróf Bethlen Pál, Szolnok-Doboka vármegye alispánja Bándy György, főmérnöke Ferenczi Endre és bethleni járás főszolgabírája Bárdy Géza. Besztercze-Naszód vármegye részéről Láni Godofréd alispán, Scridon Leó főjegyző, Kemény főmérnök, László Zoltán és Hozsda György főszolgabírák. A szamosvölgyi vasut részéről Aradi forgalmi főnök, Binder és Gábris felügyelők, Lehoczky főmérnök, Benzinger mérnök; az építési fővállalat részéről Mandel, Quittner és Fábian mérnökök, az alvállalat részéről Feiks és Ramer mérnökök. Az egy-

nevezett 8-as bizottság részéről dr. Ciuta ügyvéd és Domide Geraszim esperes.

A bizottság Bethlen állomásról elindulva először az elágazásnál állott meg, hol is az 1-ső számú őrháznál a váltóállításra berendezett villamos gépezet lett beható vizsgálat alá véve (e gépezet maga 30 ezer koronába kerül). Ezután az őrház maga lett megvizsgálva, hogy az előírt felszerelésekkel bir-e, maga az őr is kemény vizsgát kellett hogy letegyen, a bizottság elnökétől a hozzáintézett kérdésekre ugyancsak összekellett szednie tudományát. Ennek megtörténte után tovább haladt a vonat Kocs feltételes megálló helyig, hol is az előbb leírt szemle ismétlődött. Tovább haladva kilépünk Szolnok-Doboka megye határából jön az első állomás Besztercze-Naszód vármegyéből Magyar-nemegye, már a vonat megállása előtt felharsan az „Isten áld meg a magyart“ himnusz dallama, kitekintve a vonat ablakából előttünk látjuk a község lakosságát nemzeti színű zászló alatt kivonulva, az iskolás gyerekek tanítójuknak vezetésével éneklék a himnuszt. Ünneplés fogadtatás volt Weinrauch községi jegyző a községi bíróval a népsokaságból kiválva lelkes szavakban üdvözlő a kormány képviselőjét, ki megköszönve ez ünneplés fogadtatást, kívánja, hogy a vasut hozzon a községre jóllétet és felvirágozást. Jön Szálva állomás, hol mindjárt szembe ötlék Neuberger Testvérek és Milko Vilmos fakereskedő cégek raktárában felhalmozott fűrészelt áru, mely várja az elszállítását. A megejtett szemle után tovább haladva Naszód állomás jön egyike a vonalon a legnagyobbaknak, itt is a község részéről Palagyies jegyző Tomucza községi bíróval szép és lelkes szavakban fogadják a kormány képviselőjét, ki hasonlóan örömeinek adva kifejezést, kívánja, hogy a község előre haladását és fejlődését hozza meg a vasut. Nagyobb állomás lévén több időt vesz igénybe a szemle, de azért az idő gyorsan telik. A vasut megnyitásához ki jött közönség arcából látni, hogy mindenki örövend, közelebb jöttünk a világhoz, benne leszünk a világ forgalomba, hamarabb kapjuk a postát stb. megjegyzéseknek se szeri, se száma. De „tessék beszélni“ hallatszik a vasuti kalauztól és nemsok biztatásra megszorodik a bizottsági vonat vendégekkel, de még milyen vendégekkel: „hölgyekkel“, kik nem is számítva arra, hogy tovább utaznak a naszód állomásnál egy pillanat alatt engedve a meghívásnak a diszvonaton vannak és csak most lett a szó valódi értelmében a vonat diszvonat. Csak már a kocs ablakából mennek a rendeletek a Naszódra maradtaknak, hogy mi történjen az ebéddel.

Kisrebrára érve, a községi előjáróság Rusz János jegyző vezetése alatt várja a vonatról leszálló kormány kiküldöttét, kit üdvözölve köszönetét fejezi ki a vasut megnyitása alkalmából és kívánja, hogy a közművelődés e fontos intézménye a nép javára és drága hazánk felvirágozására szolgáljon, Garady felügyelő köszönetének adva kifejezést és kívánja, hogy a község népének boldogulást hozzon a vasut. Elhagyva Kisrebrát következtek Néposz és Földra állomások, de már mintha az érdeklődés csökkent volna, az előjáróság részéről senki sincs jelen a kíváncsi közönség is hiányzik, utánna járva megtudtuk, hogy az oka abban rejlik, hogy a vonat előbb jött meg mint a hogy ez jelezve volt.

Beérkezünk a végállomásra Kisilvára. Nyüzsgő élet mindenfelé, a faipar részvénytársaság fűrészelt áruját hozzák Dombhát és Valeamare gőzfűrészektől, máglyázzák, másutt a vasut építése alatt elromlott kavicsos kocsikat javítják ki, tovább a fűtőházban erős kalapácsolás, szóval élet van, ott hol ezelőtt csak háromnegyed évvel is mély csend volt és legfeljebb a pásztor gyerek mélabus furulyájának hangját visszahangozták a szűk völgyben a magas hegyek. Ezalatt a bizottság is szorgalmasan megvizsgál mindent, hogy rendben van-e, megfelel-e az előírásnak stb., mert hát az emberélet- és vagyonbiztonság az első mindenekelőtt.

A megejtett szemle után a jegyzőkönyv felvételéhez fogott a bizottság, mely tovább 3 és fél óránál tartott. Ez idő alatt a fővállalat, ki egyuttal a házi gazda szerepét is teljesítette gazdagon gondoskodott étel és italról, hideg ételek lettek felszolgálva, úgy a bizottságnak az állomási épületbe, valamint a vasuti kocsikban maradt vendégek részére.

A jegyzőkönyv felvétele után 3/4 órákor délután indult vissza a vonat Naszódra, hová 1/2 órákor ért. Már itt a Grivicza-vendéglő nagytermében a társasbédre összegyűlt és meghívott vendégsereg várta a bizottság megérkezését. Azonnal hozzá is ültek az izletesen és gazdagon felterített asztalokhoz és úgy becslés után ítélve lehettek 100—120-an. Az első pohárköszöntőt Bethlen Pál gróf tartotta a kormányra és annak ki-

küldöttjére, Garady felügyelő a naszódvidéki h. é. vasut igazgatóságára, gróf Lázár Árpád főispán Bethlen Pál gróf és Laitner Elek miniszteri tanácsos erdőigazgatóra, mint a kik első kezdeményezői voltak a vasutnak. Dr. Ciuta Demeter ügyvéd gróf Lázár Árpád főispánra, Láni Godofréd alispán a községekre, kik hozzájárultak a vasut építéshez. Mandel Gyula előbb a kormányra, később a 8-as bizottságra és a szamosvölgyi vasutra, Fábian Lajos mérnök a közigazgatási tisztviselőkre.

De az idő már előrehaladt, a kik még az nap este Bethlen—Dés—Kolozsvár—Budapestre akartak utazni 7 órákor Aradi felügyelő sajnálattal bár, de kijelentette, hogy nincs több idő a tartzkodásra indulni kell. Így a társaság egy része bucsut véve, a különvonathoz az állomásra sietett.

Az ott maradtak még pezsgős jókedv és Musta Dénes cigányprimás bandajanak élvezetes játéka mellett tovább ünnepeltek. Nem volt hiány a felköszöntőkben ezután sem, egyik a masikat követte és csak a legcsekélyebb részük is volt a vasut létesítése vagy építése körül még azoknak is az elismerés a hála és köszönet szavai kijutottak.

Nem hagyhatjuk említés nélkül Palikó Ferenc naszódai róm. kath. plébános pohárköszöntőjét sem, ki hivatásához híven az egyetértés, a testvériség és kölcsönös szeretetre emelte poharat. Vályi Elek ev. ref. lelkész Feiks Samu főmérnökre köszöntött, ki mint a vasut építési alvállalat főnöke ittléte alatt a naszódai társasaggal azonosítva, magát annak közbecsülését és őszinte tiszteletét vivta ki magának egyszerű és kereketlen modorával. Még sokat irhatnánk ez emlékeztetés és fontos napról, de talán igen is hosszúra nyújtottuk már a tudósítást, nem akarván visszaélni a türelemmel, még csak azt említjük meg, hogy a vasut folyó év január 5-én indította meg a rendes személy- és teheraru forgalmat, naponként egy le- és felmenő vonattal, de már az első rendes vonathoz annyian voltak az utasok, hogy mint halljuk többen a helyszűke miatt visszamaradtak.

Egy anya levele leányához.

Gidófalvy István kolozsvári közjegyző, minden újév alkalmával a b. u. é. k. helyett egy közérdeku levéllel keresi fel jó barátait, ismerőseit. Az idén a fenti címmel a leányok neveléséről a következőket írja:

„Kedves leányom! Örömmel olvasom leveledből, hogy unokáim: Adelheid, Bibiána, Ophélie, Friederika és Georgina egészségesek és szépen fejlődnek. Azt is írod, hogy már akkorácskák, hogy francia bonnera van szükséged, hogy a francia nyelvet elsajátíthassák. Írod, hogy magyarul nem tudnak még jól, de szerinted sokkal helyesebb, ha egyszerre három-négy nyelvet vartyog a gyermek; pedig az ilyen nevelés mellett, ha majd felnő, a társaságban így fejezni ki magát a gyermek a legszebb virágról, az ibolyáról beszélve: „kitéptem az ibolyát wurzlistól.“

Igaz, hogy én is így neveltelek téged. Francia bonne-nál kezdettem, német nevelőnővel folytattam és angol társalkodónővel fejeztem be nevelésedet, mely annak idején „comme il faut“ volt. És te tényleg mind a negy nyelven (mert magyarul is megtanultá, a cselédektől egy kevésbé) tudtal beszélni, olvastad a „Gartenlaube“ és az ennek megfelelő francia és angol lapokat s így készítettelek téged elő az idegen gouvernementok vezetése mellett arra a nagy feladatra, melyet a magyar nemzet minden magyar nőtől elvár.

Szegény apád osztrák származásu huszártiszt volt. Erdélyben birtokunkhoz közel állomásozott és engem, a gazdag magyar leányt feleségül vett, hogy rideg életét bearanyozzam. Szó szerint értem, mert vagyoni viszonyaim olyanok voltak, hogy tulajdonképpen az én birtokom jövedelméből éltünk standes-gemäss.

Az idők változtak. Szánom, bánom, hogy neveltetésedet úgy vezettem, amint vezettem és most arra kérlek, hogy a veled szemben elkövetett hibáimat hozd helyre gyermekeiddel, az én kedves unokáimmal, hogy ismét olyan legyen a leányok nevelése, a minő az erdélyi részekben az én időmben és azt megelőzőleg volt, hogy tisztességes jó lelkű, igazi magyaros nagyasszonyokká, a falusi nép jötevőivé, a cseléddel emberiesen bánó egyénekké fejlődjenek. Az az ut, a melyen én téged vezettelek, nem ide visz. Tudom, hogy neked nehezedre fog esni, hogy tanácsomat megérted és kövessed. De megkísérlem megértetni veled az idő változását és a nevelési rendszer szükséges módosítását.

A mi időnkben a külföldi jött-ment, minősítés nélküli leányzókat azért vettük szívesen a házunkhoz, mert azok félig-meddig cselédszámba mentek és így mellesleg a ti tanítástokat is végezték. Szükségből fogadtunk idegenből származó nőszemélyeket, mert alkalmas magyar leányok nem voltak. Ma azonban igen sok előkelő, művelt, tanítónői oklevéllel bíró magyar leány van, aki „auch Klavier, auch deutsch, auch französisch, auch englisch“ tud és akire sokkal nagyobb megnyugvással bízhatnak a leányok neve. Ilyen, mint a külföldről bejött nevelőnőkre.

Ezek a tanítónői és tanárnői diplomával bíró, művelt magyar nők, ha őket nem fél-cseléd számba akarnók alkalmazni, sokkal szívesebben vállalkoznának gyermekeink körül való teendőkre, minthogy népiskolai tanítónők legyenek, mert könnyebb 3—4 gyermek nevelését végezni, mint 70—80 rakoncátlan nebuló tanítónője lenni. Csak a gyengédtelen bánásmódtól, való félelem riasztja vissza őket.

Sajnálom, hogy éppen az én nevelési rendszerem miatt benned a magyar nemzeti érzés nem fejlődött ki. Egy művelt magyar nevelőnő sok mindenben lehetne tanácsadód, tarsalkodód, jó barátod, aki még benned is — talán még nem késő — felébreszthetné a nemzeti érzést. Ravezhethetne téged, hogy házad táját hazai termékekkel, hazai iparcikkokkal, hazai műalkotásokkal rendezd be. Megtanítva, hogy miféle szociális munka vár a magyar nőre.

Férjed egyike a legjobb hazafiaknak. A fiuk nevelését a majmolás nem ronthatta úgy meg, mint a leányokét. Ma már annyira sülyedtünk, hogy még a magyar népviseletet sem becsüljük meg. Ha valamelyiketek valami estélyre azt javasolja, hogy magyar ipartermékekből összeallított népviseletben jelenjete meg, úgy válaszoltok: „csak nem fogunk magunkból maszkurat csinálni.“

Jarasd és szerezd meg leányaid számára a magyar gyermekirodalom remekeit. Az „Én Ujságom“, a „Magyar Lányok“, a „Magyar költészet kincshaza“, Endrődi és Szabolcska költeményei, Donaszi és Varga történelmi művei stb. mind hasznára valnak a kicsinyeknek.

A gyermekjátékokkal se üzzetek tréfát. Utmutatásul vedd meg Kiss Aronnak a magyar népies gyermekjátékokról írott könyvét. Ezenkívül figyelmeztessd majd a nevelőnőül alkalmazott tanítónőt, hogy magyarul igaz magyar elbeszéléseket mondjon gyermekeidnek. Ő sokat tud, mert sokat tanult, de eleinte — házad szellemét látva — félni fog azt feltárni. Segíts neki, hogy az idegen szellemet családi körötök szentélyéből kiűzhesse. Férjed százszor jobban fog szeretni, mint eddig, a magyar hazának pedig megfizethetetlen szolgálatokat tesz.

Falun sok időm van ezekről gondolkozni. Hogy read is hassak, kijelentem, hogy amíg házad táját ebben a szellemben át nem alakítod, noha szívem majd megszakad unokaimért, nem foglak meglátogatni és arra kérlek, hogy te se keress fel addig, mert a lelkiismeretfurdalás bánt, hogy nevelésseddel mennyire tévedtem. Öreg koromban szeretném ezt levezekelni. Szeretném, ha te helyrehozhatnád azt a hibát, amit én általad szegény magyar hazánkkal szemben vétettem.

Unokaimat csókolom. Téged, abban a reményben, hogy megértettél, még jobban szeretlek és szívből üdvözöllek. Férjed nagyra becsülöm, de még jobban fogom becsülni, ha a magyar nemzeti állam kiépítése körül kifejtett munkálkodásával nemcsak a társadalomban szerez babérokat, hanem a családi körben is szentté avatja ezen dolgokat, hogy gyermekei majd mint családanyák folytassák az általatok most megkezdendő munkát eredménnyel.

Isten adjon. Csókol szerető Anyád.

A másolatot hitelesíti és b. u. é. k.

Dr. Gidófalvy István,
kir. közjegyző.

Különfélék.

A B. u. é. k. utóhangjai. Az évek lassu egymásutánban peregnék. Peregnék annyiban, hogy minden újév beálltával más évet számlálunk. Minden év utolsó éjszakáján megszólal a vén harang is gépiesen elkongatja a 12-öt. Ezzel megszületik az újév.

Ez a természetes rideg valóság.

A keresztény hívők kíváncsian várják az újévnek érkezését. Mindenki előveszi óráját, s a 12 harang kongás elharangzása után magába száll egy pillanatra, elfogja az áhitatosság valamelyes érzete s szeretne bepislantani a kétes jövőbe. Aztán fölállunk, egymással kezét szorítunk, kézcsókot osztogatunk, boldog újévet kívánva. Az emberiség nagy tömege e gépies

jó kívánságait eldarálva pohara után nyul, hogy mintegy lemossa az óév porát gégejéről A korsó végül kiürül, a lámpa fénye halványabb lesz, avagy a mámor ledönti a gyengébb keresztényt, vége az örömnnek s nyugovóra térünk, hogy az újévben élvezzük az alvás gyönyörét is, mintha bizony az ujesztendőben ez is jobb lenne

Az újév alig köszönt be, alig árássza ránk a világosság első sugarait, már ott áll ablakunk vagy ajtónk előtt a primás gárdájával, hogy elkeseregjen a multak felett, s mosolyt csaljon arcunkra a jelenben. Huzza vigan, vagy keservesen, az mindegy, rá nézve csak az keserves, ha az ablak vagy ajtón kinéző nem jelenik meg valamelyes jóféle csengő pénzzszel. Az első banda elmegy, helyette jön más, a második, a harmadik, a vályogvetők, hogy durva kezeik művésztelenségével ők is kicincorogjanak zsebünkől néhány pénzdarabot.

Majd jön a postás, fodrászinas, iskola-, iroda-, kaszinószolga, kéményseprő, favágó, színlaposztó, utca-seprő, lámpagyújtó és fuvogató, s ezeknek fiai, leányai, unokái, dédunokái, szóval minden ép kézláb csuszó-mászó szolgálai lélek.

Végül megérkezik déltájban a hegyesre fent bajuszú, ezüstgombos kabátu, sujtásos nadrágba, s fényes csizmába bujt kutyafigó sintérségéd ur, hogy elmondja ő is boldogságos jó kívánatait.

Midőn az újév első ebédjéhez ülünk, hogy megropogtassuk az újévi malac bőrét, beállit részegen, dölíngezve a sirásó ur kezében egy papir lapot tartogatva, hogy az mondja el mámoros feje helyett az ő jó kívánságait, s eszünkbe juttassa, hogy ő is majdan nekünk szolgálatot nyújt: megássa sirunkat.

Oh, szolgálai lekek örömére föltalált ujesztendő, üdvözöllek, mert elmúltál!

Nem kifogásolom, ha a postás, iskola-, iroda-, kaszinószolga, borbélyinas, favágó és a többiek fölkeresnek az ujesztendő első 12 órájában, hogy b. u. é. k. kívánságait ellenszolgáltatás fejében elmormogják. Hisz a postás hordja leveleinket, az iskola szolga is szolgálatot teljesít, a borbélyinas felsegíti kabátunkat, a pincér nap-nap után végig hallgatja gorombaságainkat, de hogy a kutyapecér ur segédje is jelentkezik, azt már nagyon, de nagyon köszönöm.

Miért kell az újév első napján még arra is gondolnunk, hogy szegény, ártatlan kutyáink még hurokra is kerülhetnek. És miért kell emlékezetünkbe jussón, hogy a sirásó fogja megásni szerény, tulvilági hajlékunkat?!

Ezt már többnek tartom a szemtelen confidenciánál Peri.

Köri estély. A beszterczei kör vigalom rendező bizottsága 1907. évi február hó 1-én a kör helyiségeiben táncestélyt rendez. Reméljük, hogy ez estélyt is ép oly siker fogja jellemezni, mint a szilveszterestit. Biztosít arról a kaszinó estélyek jó hírneve, az ágilis rendezőbizottság és fáradságtalan elnöke Pokoly Lajos, akinek a nevéhez fűződnek az idei farsang legkellemesebb és legkedélyesebb multságai.

Jogász-estély. Sikerkült estélyt rendezett tegnap a helyi jogász-társaság Miess és Bidner alsókövárosi vendéglőjében. Az estélyen mintegy negyvenen vettek részt és kedélyes fesztelen jókedvvel tettek bizonyosságot arról, hogy „nem ütik a jogászt agyon.“

Uj izraelita hitközségi elnök. Az elhalt Blumenfeld Izsac ügyéd helyébe Rohrich Ede választott meg a helyi izraelita hitközség elnökéül.

Romlott és hamisított élelmiszerek. Nem kell érvelnünk a mellett, hogy legdrágább jogunkat az élet jogát támadják meg azok, akik az élelmiszereket meghamisítják. Egymásután sűrűn érkeznek hozzánk a panaszok, hogy különösen a keddi hetivásárokon sok hamisított tej és tejfel kerül forgalomba. Egy házi asszony remekül utánozott konyhasót mutatott nekünk csupa értéktelen és feltétlenül egészségtelen mész és gipszporral keverve. Az ünnepek folyamán két előkelő családban történtek könnyebb és súlyosabb megbetegedések a helyi piacon vásárolt husnemű élvezése után kolbászmegezés következtében. Nagyon fontos, hogy a közönség tudja meg azok neveit, kik galádul visszaélve a fogyasztó közönség bizalmával és bezsebelve a drága árakat hamisított élelmiszereket bocsájtanak piacra. A külföldi piacok ellenőrzési módját, ha nem is tudjuk a legrövidebb időn belül megvalósítani, de annyi bizonyos, hogy sokat apránként is el kellene lesnünk a nyugati városok községi háztartásából. A hamisítás kellő megbüntetését hathatósan a piaci rendőrség útján tudná a város keresztül vinni, de addig míg ez az intézmény megvalósulhat elejét vehetjük a jövőbeli hamisításoknak, ha a hamisítók neveit sajtó útján közhírré tesszük.

Ismét soroznak. A 1907 évi ujonejutalék megszavazása esetében Beszterczenaszód vármegyében március 14—20-ig ejtetik meg a fősorozás.

Nyugdíjazás. Az óradnai bánya- és kohóhivatal főnöke Guzman János bányatanácsos f. évi január hó 1-jével nyugdíjba lépett s már át is adta hivatalát s az egész üzemet utódjának Gallov Géza bányamérnöknek. Az óradnai magyar társadalmat, az egész járást és különösen a szegény bányász munkásokat — mondhatni — pótolhatatlan veszteség érte Guzman János bányatanácsos eltávozásával. Tizenkilenc éve, hogy elfoglalta az óradnai kincstári művek vezetését ellátó főnöki állást s ez idő alatt úgy összeforrott mindazokkal a kötelességekkel, a melyek a főnökséggel egybe vannak kötve, hogy Guzman János bányatanácsos személye valóságos fogalommal jegecsedett szimboluma lett az igazi, a munkásnép sorsát lelken, szíven hordozó, atyai szeretettel érző, kötelességtudó embernek, a testett öltött magyaros vendég szeretetnek; a magyar nemzeti eszme, a magyar kultúra apostolának. Nincsen a társadalmi életnek oly munkatere hol az ő nevével ne lehetett volna találkozni: megyei, községi élet, az egyház gondozásának mezeje, mindenütt lelkes, fáradságtalan egész embert talált személyében, s mindenhol a vezető szerep súlyos terhét hordozta, pedig jól tudjuk, mit jelent oly nehéz viszonyok között, mint a milyen az óradnai is, vezetőnek lenni s oly módon szolgálni a kitűzött célt, hogy a szertehuzó elemek ereje egy központi irány szolgálatába egyesítették.

Nem csoda tehát, ha mindenki, a legmélyebb sajnálattal látta ez öröhléről való távozását, De hiába — az emberi szervezet véges alkotásu s egy idő múlva nem képes követni a tetterős akaratot, a cselekedni munkálkodni óhajto vágyat s miután elmondhatta, hogy megtette hazája, nemzete családja s a magyar társadalom iránti kötelességeit — visszavonul, hogy erőteljesebbnek munkabíróbbnak engedje át a tért, ő maga pedig családja körébe élvezze a jól teljesített kötelesség utáni, megérdemelt nyugalmat.

Az óradnai társadalom igaz becsüléssel s nagy szeretettel vett búcsut vezérétől, de mégis legmeghatóbb a szegény bányásznép búcsuja volt. Bányász mecsekkel vonultak fel lakása elé s egy altiszt, az ő keresetlen szívből fakadó szavaival búcsuzott el szeretett főnöküktől. A szemek könnyektől voltak elborítva a búcsu megható pillanataiban.

Azonban bár Óradnáról eltávozott, új lakhelyén — városunkban — sokat fogunk még nevével, közszereplésével találkozni, mert a kinek idegzete a munkához van acélozódva, az folyton dolgozni vágyik s bizonyára meg is találja azt a helyet, hol hasznos munkásságát érvényesítheti.

Óradna vesztett, de ugyanakkor a beszterczei társadalom sokat nyert. —

A Divat Szalon XX. évfolyamát járja. Mialatt az asszony-szabadító, asszony-boldogító apostolok szószékekről hirdetik a felszabadulást, a boldogulást ígít a mi egyetlen magyar asszony-ujságunk csendes munkálkodással, dobszó és trombitaharsogás nélkül körülbelől célhoz is ért, felszabadította az asszonyainkat s megnyitotta előttük a boldogulás útját. Felszabadította őket a tudatlanság, a tétlenség járma alól s megismertetvén őket a munkával és a kötelességekkel, utat nyitott nekik az egyetlen igaz boldogulás felé. — Azok, a kik e derék, komolyirányú női lap sorait husz év óta olvasgatják, nem lettek tudósok, ügyvédek, szónokok, nem lettek még csak választó és választható polgárok sem, hanem asszonyok lettek a szó ama nemes, hasznos, áldott értelmében, a milyennek a magyar asszonyt, a férfi feleségét Szabóné Nogáll Janka, a Divat Szalon munkás szerkesztője képzei. A divatlap csábító és kedvelt jelisége alatt komoly, szentcélu tanítások jutottak el a magyar uri házak asszony-szobáiba és elvégezték becsülettel az asszony-szabadítás és asszony-boldogítás munkáját. Ezért meg kell becsülnünk a Divat Szalont, a derék asszony-ujsságot, mely a mi megbecsülésünket busán viszonyozza is. Szebb, diszesebb, tartalmasabb s főképen nemesebb irányu lapja nincsen az asszony-világnak, jobb tanácsadója, vagy hűségesebb támogatója sehol. Ebben a lapban mindent megtalálhatunk, a mire a dolgoz, szorgalmas, tudnivágyó nőnek szüksége van, mindent, még a takarékoság példáját is, mert hiszen ebben is előljár s az ingyen-mellékletekkel, gyermeklappal, szabás-ivekkel bőven ellátott fényes kiállítású és dus tartalmu lapot a lehető legolcsóbban adja. 1/4 évre 3 koronáért A Divat Szalon kiadóhivatala, mely Budapesten, IV., Eskü-ut 5. sz. alatt van, mindenkinek ingyen és bérmentve küld mutatványszámot, ki e végett hozzá fordul.

Karácsonyfa ünnep. Szép alkalma volt az érdeklődő közönségnek a helybeli róm.-kath. nőegylet áldásos működéséről meggyőződni dec. 23-án, a midőn ez a polgári fiúiskola termében a szokásos karácsonyfa ünnepét tartotta. A nagy termet a segélyezendő iskolás gyermekek és az egylet által gyámoltított elaggott, munkaképtelen szegénysorsú nők és férfiak egész serege töltötte be. Az ünnepély karácsonyi egyházi énekekkel vette kezdetét, miután Noszko Béla róm.-kath. plébános az ünnep jelentőségéről emelkedett hangú beszédben emlékeztetve meg, a segélyre szorultaknak szívére kötötte, hogy jötevőik iránt halás érzélemmel viseltessenek, a jólelkű emberbarátok támogatására pedig erkölcsös, vallásos jóviseletük által tegyék magokat méltókká; az egyház községe és a segélyezettek nevében köszönetét és háláját fejezti ki azon önzetlen fáradozás és nemes áldozatkészségért, mely a nőegyletnek egész működését jellemzi és ez alkalommal is szép módon nyilvánult. A segélyezésre szánt ajándékokat Laitner Elekné elnöknő, Puskás Ferencné, Török Lujza és Zsivánovics Olga urhölgyek egyleti tagok közreműködése mellett osztotta ki. Téli melegruhával, teljes ruházattal és lábbelivel ellátott 45 iskolás fiú és leány, téliruhát, lábbelit és pénzbeli segélyt kapott 58 elaggott munkaképtelen nő és férfi. Ezenkívül a gyermekek közül számosan meleg sapkával, kalappal és téli kesztyűvel láttak el, végül pedig a gyermekek között kiosztott a gazdagon megrakott karácsonyfa díszét képező csemege és gyümölcs. Az ünnepélyt a gyermekek éneke zárta be, miután a segélyezettek örömtől sugárzó arcával, az ünnepélyen megjelent előkelő közönség pedig azzal a meggyőződéssel oszlott szét, hogy az egylet nemes feladatát ez alkalommal is fáradhatlan buzgalommal és igaz keresztényi szeretettel igyekezett betölteni, és mint ilyen az általános elismerést és támogatást méltán meg is érdemli.

Köszönetnyilvánítás. A beszterczei róm.-kath. nőegylet halás köszönetét fejezi ki azon nagylelkű adakozóknak, akik adományaikkal lehetővé tették, hogy a karácsonyi ünnepekre a szegénysorsú iskolás gyermekek téli melegruhával ellátásának, a nőegylet munkaképtelen szegényei pedig az ünnepekre ruhazatból és pénzadományból álló segélyben részesíthessenek. Hasonlóképpen halás köszönettel adózik Czvajna József urnak, a polgári fiúiskola igazgatójának, ki a karácsonyfa ünnepély megtartására a vezetése alatt álló iskola egyik termét az egylet rendelkezésére bocsátani szíves volt. Egyletünk támogatói nemes áldozatkészségüknek és önzetlen fáradozásuknak jutalmát, találják fel azon tudatban, hogy sok nyomorral küzdő család számára tették a karácsonyt örömmenné; a szegények hálaja és áldása kísérik jócselekedeteiket.

Drágaság. Ijesztő méreteket kezd újból ölteni minden téren a drágaság. Különösen az élelmi cikkek árának az aránytalan felszökése nehezíti meg napról-napra megélhetési viszonyainkat. Így például a hus most újfókor kilónként nyolc fillérrel lett drágább, a mi tetemes terhet jelent minden polgári háztartásban.

Szilvesztereste Óradnán. Szokatlanul hangulatos és barátságos búcsuztatót tartott az óradnai olvasó egyesület Szilveszterestén. Nem előzte meg nagy készülődés a barátságos összejövetelt s éppen azért meleg, kedélyes volt az. A megjelent társaság csoportjai míg teájukat szürcsölgve egy-egy meghitt sarokba huzódtak; addig Gallov Géza m. kir. bánya főnök a nagy terem közepén buzgón kezelte a gram-mophont, szebbnél-szebb darabokkal mulattatván a hallgatóságot. A hangverseny később igazi gram-mophonverseny színezetet nyert, a mikor Kaifes János egyleti tag is beállította az ő gépjét s most már felváltva zengett a réztölcsér, hálát s tapsot aratva gazdáinak. Majd Révész Adolf szavalt egy megkapó, poetikus legendát, melynek misztikus strófái mély nyomokat hagytak főként a hölgyek szívében, kik könnyes szemmel várták az épen beköszöntő új esztendő. A mély hangulatot azonban csakhamar elverte egy odatévedt cigánybanda ropogós nótája, melytől a kedv magasra hágott; a barna legények segítségével az új új erőt hozott a komoly uraknak, kényelmes, tisztos dámáknak is, mert ők is táncra perdültek s ropták a csárdást igazi jó kedvvel hajnali 4 óráig.

Gyilkosság Naszódon. F. évi január 3-ról 4-re éjjel Ornyigoje Todorné 55 éves öreg asszonyt halva találták kertjében, hogy gyilkosságnak esett-áldozatul kétséget kizárólag következtetni lehet a fején lévő nagy vágásból, melyet kapával mértek rá, ezen kívül gyomra is fel volt hasítva. Hogy ki követte el a gyilkosságot még nem tudni, de erőlyes vizsgálat indult, mi valószínűleg mi hamarabb ki fogja deríteni e titokzatos büntényt.

Van szerencsém a n. é. közönség b. figyelmét tisztelettel felhívni, üzletemben levő díszes és olcsó kivitelű áruimra. Kaphatók: gyönyörű kivitelű *emlék-könyvek*, díszes *levélpapírok*, *íróasztal-készletek*, csinos *jegyzőkönyvek*, *levelezőlap-albumok* 50 fillértől feljebb. *Erzsébet királyné emlékalbum*, *gyermek-posta*, *kis nyomda*, *fali*, *zseb*, *irodai* és *családi naptárak*, *Kreppapír*, *lámpaernyők*, *gyertya-rózsák*, *levelezőlapok*, *üdvözlő-kártyák*, *színes kréták*, *tolldobozok*, *imakönyvek*, *magyar mesés képeskönyvek*, *zsebirónok*, *zsebtollszárazok*, *zsebkések* stb. *Névjegyek és egyéb nyomtatványokat*, *valamint könyvkötést csinos és olcsó kivitelben elvállal és pontosan teljesít.*

Tömeges pártfogásért esedez, teljes tisztelettel

Bartha Mária

Besztercze, Kórház-utca 22. sz.
(a róm. kath. templommal szemben).

LITKE L.

Pécs — Budapest.

„Casino Extra Sec“

külön töltve a Budapesti Országos Casino és Park-Club részére. 232 1-4

A bethleni kir. járásbírósa mint tlkvi hatóságtól.
4050—906 tlkvi sz 3 (1—1)

Arverési hirdetmény.

A bethleni kir. járásbírósa mint telekkörvi hatóság közhírré teszi, hogy a Magyar Jelzálog Hitelbank r. t. végrehajtónak Balogh Lázár s társai végrehajtást szenvedők elleni 255 kor. 30 f. tőke követelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a (dési kir. törvényszék) bethleni kir. járásbírósa területén levő a sajószentandrászi 44 sztkvben 8 rsz 172/1, 173/1 hrsz alatti ingatlanra 223 K, a 9 rsz 417/2 hrsz alatti ingatlanra 169 K-ban, a 10 rsz 461/2, 462/2 hrsz alatti ingatlanra 200 K, a 309 sztkvben felvett A 1 rsz 172/2, 173/2 hrsz 223 K, a 2 rsz 417/1 hrsz alatti ingatlanra 169 K, a 3 rsz 461/1, 462/1, 463/1 hrsz alatti ingatlanra 250 K, a 310 sztkvben felvett A/1 rsz 107 hrsz alatti ingatlanra 398 K, a 2 rsz 156, 157 hrsz alatti ingatlanra 46 K, a 3 rsz 417/3 hrsz alatti ingatlanra 169 K, a 4 rsz 461/3, 462/3 hrsz alatti ingatlanra 200 K-ban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és, hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1907. évi január hó 25-én d. e. 9 órájkor a bethleni tlkvi hatóság helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok fentírt becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. c. 42 §-ban megjelölt ártolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában ki jelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. c. 170 §-a értelmében a bántapénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Bethlen, 1906. évi november hó 29-én.

Vályi, kir. aljbíró.

Csász. és kir. udvari szállítók

Palugyay J. és Fiai
bornagytermelők
Pozsony
nemesfajbora.

3—1907. vht. szám.

4 1—1

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a beszterczei kir. törvényszéknek 1906 évi 5594. polg. számú végzése következtében dr. Polez Rezső ügyvéd javára Schuller Johann (6 hrsz.) zsolnai lakos ellen 267 K s jár. erejéig 1906 évi november hó 26-án foganatósított kielégítési végrehajtás útján le és felül foglalt és 940 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: 2 tehén, 2 ló, 2 lószekér, 1 üszőborjú nyilvános árverésen eladtnak

Mely árverésnek a beszterczei kir. járásbírósa 1906. évi V. IL. 5431. számú végzése folytán 267 K tőkekövetelés ennek 1906 évi október hó 22. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 61 K 15 f-ben bíróságon már megállapított költségek erejéig Zsolnán alperes lakásán 1907. évi február hó 4-ik napjának délutáni 2 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozik ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108 §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120 §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Beszterczén, 1907. évi január hó 7-én.

Merza János, bir. végrehajtó.

Három, esetleg négy szoba, konyha, pincéből álló

lakás

alsó külváros 10. szám a Glockner-féle házban április 1-től kiadó.

Sz. 1337—906. kj. 1 (1—1)
Bükkfa eladási hirdetmény.

Alulírott községi előjáróság közhírré teszi, hogy a Besztercze Naszód vármegyében fekvő Hordó volt naszódvidéki község lakosságának közvetlen kihasználására kihasított „Dosul lui Majlat” nevű erdejében kijelölt 9470 kat. hold erdőterületen levő összesen 42255 tömör köbméterre becsült bükkfakészlete Besztercze-Naszód vármegye közigazgatási erdészeti bizottságának 372—906. sz. határozatával megadott engedély alapján a beszterczei m. kir. erdőigazgatóság hivatalos helyiségében 1907. évi január hó 29-én d. e. 11 órákor zárt írásbeli ajánlatok útján tartandó nyilvános versenytárgyaláson — az illetékes törvényhatóság jóváhagyásának fentartása mellett — el fog adatni.

Ezen fakeszlet becsérték 29578 (huszonkilencezeröttszázhetvennyolc) koronában van megállapítva, melyen alól a faanyag el nem adatik.

Az ivenkint 1 kor. bélyeggel és 10% bántapénzzel ellátott zárt írásbeli ajánlatok, a fent megjelölt időpont előtt a beszterczei m. kir. erdőigazgatóságnál nyújtandók be. Ebben a megajánlott vételár számjegyekkel és betűkkel is kiírandó és ajánlattevő által határozottan kijelentendő, hogy az árverés és részletes szerződési feltételeket ismeri, azokat elfogadja és azoknak magát feltétlenül aláveti.

Utóajánlatok, továbbá elkésve beérkezett vagy pedig oly ajánlatok, a melyek fentebbi kellekekkel nem bírnak, vagy a melyek a megállapított árverési és részletes szerződési feltételektől eltérő kikötéseket tartalmaznak figyelembe vétetni nem fognak.

Az árverési és részletes szerződési feltételek a beszterczei m. kir. erdőigazgatóságnál és a naszódai m. kir. erdőigazgatóságnál Naszódon, a hivatalos órák alatt megtekinthetők, a hol az esetleg szükséges bővebb felvilágosítások is megadatnak.

Hordó, 1906. december hó 31-én.

A község előjárósága.

Braver Izsó, kj. Kampan Panfir, kb.

Szaktelemények az Esterházy cognacról:

A magy. kir. műgyetem borászati laboratoria által hivatalosan megejtett és általunk tudomásul vett vizsgálatok alapján az

Esterházy cognacot

betegünknek alkalmaztuk és azt sikeresen használva mint kitűnő minőségűt és a francia Cognacokról vetekedőt a legjobban ajánljuk.

Dr. Tauffer Vilmos

egyetemi tanár.

Dr. Kétly Károly

egyetemi tanár.

Dr. Stiller Bertalan

egyetem tanár.

Dr. Angyán Béla

egyetemi tanár.

Dr. Réczey Imre

egyetemi tanár.

Dr. Poór Imre

kir. tanácsos, egyetemi tanár.

Dr. Pertik Ottó

egyetemi tanár.

Dr. Báron Jónás

egyetemi tanár.

Esterházy cognac
minden előkelő fűszer- és csemege-kereskedésében kapható.

Nyomatott Botschar Tivadarnál Beszterczén